No. 123. 1839

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Zaturdag 25 Mei.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 22sten Mei.

Bij de discussie in de bureaux over het ontwerp betrekkelijk de geheime fondsen, heeft vrij eenstemmig de meening geheerscht, dat men het gouvernement deze fondsen niet kon onthouden, ten einde het in staat zou zijn, de, in het duistere tegen de openbare rust en orde gesmeedde komplotten te verijdelen. Het beginsel der wet alzoo erkend zijnde, heeft men verder over het bedrag beraadslaagd, 't welk sommigen tot eene mindere som dan 1,200,000 wilden gebragt hebben. Bij deze discussien hebben voorts verscheidene ministers, zoo als de heeren *Duchatel*, *Dufaure*, *Teste* en *Schneider* verklaard, dat het voornemen van het bewind was, om voortaan geen verderen onderstand aan sommige bladen in de hoofdstad en in de departementen te verleenen. De heeren *Dufaure* en *Teste*, zouden zelfs de verzekering gegeven hebben, dat men zich naauwgezet aan de constitutionele beginselen willende houden, voortaan alle belangrijke maatregelen, de buiten- of binnenlandsche staatkunde betreffende, voorafgaandelijk in den raad zoude behandelen. De ministers nemen de houding aan, dat van de aanneming of verwerping van het crediet de bevestiging of den val van het kabinet zal afhangen; hunne verklaringen hebben, dan ook dien invloed gehad, dat de commissie, die tot onderzoek van het ontwerp benoemd werd, uit ministeriele of gematigde leden bestaat. Het zijn de heeren: markies *van Dalmatie*, *Bignon*, *Cochin*, *J. Lefevre*, *Billaut*, *Legentil*, *Desauret*, *Moreau*, de la Meurthe, *Gannerdn*. Velen intusschen houden het er voor, dat wanneer de fondsen gestemd zijn, het ministerie, in weerwil van de gegeven verzekeringen, weldra denzelfden weg als deszelfs voorgangers zal bewandelen. Ook de 18 leden voor de commissie tot onderzoek van de budgetten voor 1840 zijn benoemd geworden.

— Het gerucht wil dat de maarschalk *Soult* aan den koning zou verklaard hebben, dat hij de portefeuille van de buitenlandsche zaken niet lang kan blijven waarnemen, en terugtreden zou, zoodra de staatkundige aangelegenheden rustiger geworden zijn.

Gisteren heeft de heer *Thiers* op de Tuilerien gedineerd. Dit heeft vele gissingen doen ontstaan; sommigen spraken er zelfs van dat hem spoedig de portefeuille van buitenlandsche zaken zou gegeven worden.

— De policie zet hare huiszoekingen bijna in alle wijken van Parijs voort, en heeft nog gisteren hier en daar eene hoeveelheid kruid en een aantal patronen in beslag genomen. De gearresteerde *Barbes*, die thans stellig erkend is te zijn voor dengeen die reeds vroeger door het hof der pairs veroordeeld werd, schijnt thans buiten gevaar te zijn. Niettegenstaande een groot getal personen weder in vrijheid zijn gesteld geworden, bedraagt het getal dergenen die ten gevolge van de jongste onlusten nog gevangen worden gehouden, nog meer dan 200. Nog gisteren zijn lieden op mandaat in verzekerde bewaring genomen en wordt het onderzoek voortgezet.

Gisteren avond liep het gerucht dat *Blanqui* te Calais zou gearresteerd zijn.

Naar voorts verzekerd wordt heeft men eergisteren, op het oogenblik dat de koning de tentoonstelling van de nationale nijverheid op de Champs Elijsées bezocht, een persoon gearresteerd, bij wien een dolk werd gevonden. Hij was buiten toegang gesteld, maar had tot heden geweigerd zijn naam bekend te maken.

— De generaal *Demarçay*, afgevaardigde van Civray, is gisteren in den ouderdom van 67 jaren overleden.

— De volgende telegraphische depeche uit Toulon van den 21sten is van gouvernementswege bekend gemaakt.

Algiers, 18 Mei.

» De stad en de haven van Jigilli zijn in onze magt. Eene gecombineerde beweging te land en ter zee moest ons het bezit daarvan verzekeren. De aanval heeft van de zeezijde plaats gehad. De land- en zee-troepen hebben in drift en moed gewedijverd. De stad wordt beveiligd door voorwerken die men op de beheerschende hoogten aanlegt; men is van het bezit volkomen verzekerd. Deze operatie is met evenveel moed als kracht geleid geworden door den eskadrons overste van den staf *de Salle*. De kommandant der haven van Stora, *de Marqué*, voerde op de schepen het bevel. »

— Ter beurze heerschte heden eene meerdere flaauwheid in den koers. De notering was heden (22) Mei) 5 pCt. 111.; 3 pCt. 81,70.; Nap. r. 101,70; Spanje Ardom 19¾; Rom. L. 101¼.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 21den Mei.

Bijzondere berigten uit Berlijn vermelden, dat er in het koninklijk slot toebereidselen gemaakt waren tot ontvangst van verscheidene hooge vreemdelingen, welke de feestdagen en de daarop volgende voorjaars-manoeuvres zouden komen bijwonen. Onder dezelve noemde men den hertog *van Leuchtenberg*, de hertogin *van Braganza*; men vleide zich ook met de komst van den koning van Hanover. Omtrent het bezoek van den russischen grootvorst troonsopvolger liepen de gevoelens uiteen.

De heer *von Dunin* bevond zich sedert eenige dagen ongesteld. Na de bekendmaking van het tegen hem uitgesproken vonnis, zijn verscheidene domheeren uit Posen en Gnesen te Berlijn ontboden, om zich met de pruissische overheden mondeling over het bestuur van het domkapittel te verstaan.

De pruissische gezant te Londen, *von Bulow*, die zich thans te Berlijn bevindt, is tot geheimraad in werkelijke dienst benoemd.

— Volgens berigten uit Petersburg bestaat er geen twijfel meer nopens het ontslag van den minister van buitenlandsche zaken *van Nesselrode*, en zulks ten gevolge van het met de regeringen van Groot-Brittannie en Perzie ontstaan conflict. Als zijn opvolger noemde men den russischen gezant te Weenen *von Tatitscheff*.

— Berigten uit Konstantinopel tot den 1sten mei, melden dat de turksche veldheer van het leger in Klein Azie, *Hafiz*-pacha den 15den april, het leger, wegens gebrek aan levensvoorraad, uit het kamp van Malattia had doen opbreken en hetzelve naar Samisat aan den Euphraat, op 15 mijlen a stands van de sijrische grenzen had verlegd. Deze zijbeweging, ofschoon geen bepaalde terugtogt, had toch meer van denzelven dan van eene oorlogzuchtige demonstratie.

Berigten uit Alexandrie, te Triest den 14den mei ontvangen, luiden evenens weder minder oorlogzuchtig.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 24sten Mei.

Uit Nijmegen wordt gemeld dat Z. D. H. de prins *van Saksen-Weimar*, oudste zoon van den hertog en 1ste luitenant bij het korps mineurs en sappeurs, in den morgen van den 22sten dezer, aan de gevolgen van eene pleuris en bloedspuwing, welke door eene ontsteking van de borst en het hart gevolgd werd, aan zijne doorluchtige ouders en talrijke vrienden, door den dood is ontrukt. Vrijdag te voren is de lijfarts van H. KK. H. de prinses *van Oranje*, Dr. *Everard*, uit 's Gravenhage te Nijmegen aangekomen, met specialen last van H. KK. H., om zich naar den toestand van den jongen prins te informeren. De heer *Everard* is sedert te Nijmegen gebleven, om bij de consultatien van de heeren Dr. *Croissant* en *Noorduin*, welke Z. D. H. behandelden tegenwoordig te zijn. Uit Nijmegen schrijft men voorts: Men is hier met den dood van den jongen hertog, die voorleden jaar in Italie reeds zoo lang en gevaarlijk ziek is geweest, zeer bewogen. Z. D. H. heeft door de stipte vervulling zijner dienstpligten en door zijne openhartige minzaamheid in de zamenleving, zich zoowel bij zijne krijgsmakkers als bij de burgers hier zeer bemind gemaakt. Vrede zij zijne assche! De diep bedroefde ouders, die nog voor weinige jaren eene volwassene dochter hebben verloren en nu eenen hoopvollen en braven zoon van hun ouderhart gescheurd zien, mogen in de algemeene deelneming, maar vooral in de godsdienst, den noodigen troost voor hunne diep bedroefde harten vinden.

— Eergisteren middag overleed te Amsterdam de weledel geboren heer *C. Alewijn*, lid der eerste klasse van het koninklijk Nederlandsche instituut, commissaris der stadswerken, enz., aan de gevolgen eener langdurige ziekte, welker oorsprong van de dagen der belegering van Antwerpens citadel dagteekent, alwaar hij even a's vroeger te Doornik, kapitein der genie was.

— Uit Amsterdam meldt men, dat eenige ingezetenen van Zaandijk en van hoog aan de Zaan zich bezig houden met de daarstelling van eene geregelde stoombootdienst tusschen Wormerveer, Zaandijk en Amsterdam.

— Uit Vlissingen wordt van den 20sten dezer gemeld, dat, naar men verneemt, de gevreesde longziekte onder het rundvee zich ook in het 4de district dier provincie in vrij hevigen graad heeft geopenbaard. Men meende dat er gegrond vermoeden bestond, dat deze besmetting was overgebragt door den invoer van rundvee uit besmette plaatsen in Holland, hetwelk bestemd was voor de troepen in dat district.

— In de thans alhier te lande ontvangen Javasche berigten tot den 19den Januarij wordt onder anderen een besluit gevoden van den gouverneur-generaal van den 1sten Januarij, met betrekking tot de handelsaangelegenheden in de Lampongsche districten.

Voorts heeft men van daar nog de volgende berigten.

» Van Madioen wordt gemeld, dat aldaar, sedert vijf à zes weken, zeer hevige winden, vergezeld van zware regens, belangrijke schade aan gebouwen, plantsoenen en woningen der bevolking toebrengen. Een man heeft bij het instorten van een huis, zijn leven verloren, en twee menschen zijn zwaar gekwetst geworden.

» De kommissie tot het natuurkundig onderzoek in Nederlandsch Indië, na reeds zoo vele offers aan den verderfelijken invloed, welken dit klimaat op hare werkzaamheden uitoefent, gebragt te hebben, ziet op nieuw een harer verdienstelijkste leden aan haar en de wetenschappen door den dood ontrukt. De heer Mr. dr. *L. Hörner* is op den 7den December jl. te Padang bezweken, aan de gevolgen zijner al te ijverige en onvermoeide pogingen bij het mineralogisch en geologisch onderzoek der Noordwest-kust van Sumatra.

Voorts behelzen de jongste ontvangen Javasche couranten weder een groot getal benoemingen. Onder anderen zijn benoemd: tot lid in het hoog militair geregtshof Mr. *D. G. Reitz*, raad in het hoog geregtshof, tot raad in het hoog geregtshof Mr *P. Mijer*, thans griffier, en *J. O. Wijnmalen*, thans president van den raad van justitie te Samarang; tot waarnemend griffier der beide hooge geregtshoven Mr. *C. G. van der Sleyden Geerteranu*. Uit hoofde van het verleend verlof naar Nederland aan den president van het hooggeregtshof en van het hoog militair geregtshof in Neêrlands Indie, Mr. *G. J. Scholten van Oud Haarlem* is de tijdelijke waarneming van het voorzitterschap dier beide hoven opgedragen aan Mr. *C. Hultman*, procureur-generaal bij het hooggeregtshof. Bij de algemeene secretarie te Buitenzorg zijn tot hoofdkommiezen benoemd, de kommies-expediteur *J. G. Hasselman* en tot eerste kommiezen *W. Kocken* en *J. H. Vemer*. Bij het militair departement is onder anderen benoemd tot majoor bij het regiment huzaren n°. 7, de ritmeester *J. J. Armstrong* van het regiment.

Straat Sunda was doorgezeild Z. M. fregat *Rupel*, kapitein-ter-zee *Diemer*, en te Batavia gearriveerd Z. M. korvet *Nehalennia*, kapitein-luitenant *Lans*.

De belgische vertegenwoordigers hebben eergisteren definitief, met handhaving der bijgevoegde amendementen, de ontwerpen betrekkelijk de regterlijke indeeling van Limburg en Luxemburg aangenomen. Daarna heeft de kamer zich bezig gehouden met de administratieve verdeeling van Limburg. Het bewind had drie arrondissementen voorgesteld: te Hasselt, Tongeren en Maseyk. De centrale sectie verlangde slechts de twee eerste, met welk gevoelen de kamer met de meerderheid van ééne stem zich vereenigde. De verdere discussie werd tot de volgende zitting uitgesteld.

In den aanvang der zitting werd van wege de centrale sectie rapport uitgebragt, over het ontwerp betrekkelijk de centrale sectie, waaromtrent de gezegde sectie het adjournement voorstelde, aan het bewind echter overlatende de ligtingen van 1832, 33 en 34, tot op den 1sten Mei 1840 onder de wapenen te houden.

Ook de belgische senaat is eergisteren bijeen geweest en heeft een aantal commissien benoemd tot onderzoek der jongst bij deze kamer ingekomen ontwerpen.

— De zaak van *Bartels* en *Kats*, beschuldigd van een aanslag tegen de veiligheid van den staat, is gisteren morgen voor het hof van assises te Brussel behandeld geworden. Na de benoeming van de leden der Jurij, is de acte van beschuldiging gelezen en zijn de beklaagden verhoord geworden Onder de opgeroepen getuigen behoorde ook de bekende *Ducpetiaux*, thans inspecteur der gevangenissen, die zich echter wegens ongesteldheid had verschoond. *Bartels* heeft alleen als getuige te zijner verdediging opgeroepen de bekende *Tielemans*, raadsheer bij het hof van appel. De menigte nieuwsgierigen was buitengemeen groot. Ten een uur gisteren middag werd nog met het verhoor van *Kats* voortgegaan.

— Het *Commerce Belge* van gisteren behelst het volgende:

» Men verzekert dat de laatste instructien betrekkelijk de uitwisseling der ratificatien van het traktaat van 19 April gisteren (Woensdag) aan den heer *van de Weijer* zijn gezonden, en dat de graaf *Lehon* (deze is insgelijks woensdag van Brussel naar Parijs vertrokken) op zijn' post niet is teruggekeerd, dan nadat hij de zekerheid bekomen had, dat er geen moeijelijkheden te dezen aanzien meer konden rijzen."

— Ter Antwerpsche beurs van gisteren waren de Ardoins tegen 18⅝ genoteerd.

Blijkens de Londensche berigten tot den 22sten, heeft de te Londen bestaande Russische handelsvereeniging een groot gastmaal aan den Grootvorst van Rusland gegeven, waarop de prins der Nederlanden, de ministers, verscheidene gezanten en vele andere aanzienlijke gasten tegenwoordig waren. Bij die gelegenheid heeft de Grootvorst in vloeijend Engelsch de aanwezigen, die een' heildronk op Hoogstdeszelfs Vader gebragt hadden, toegesproken, en gezegd, dat het onthaal, hem in Engeland te beurt gevallen, nimmer uit zijn geheugen zou worden gewischt, drinkende hij op den bloei van opgemelde vereeniging en op de duurzame vriendschap tusschen Groot-Brittanje en Rusland.

Graaf *Pozzo di Borgo* hoopte, dat die vriendschap, welke reeds gelukkig eeuwen had bestaan, wat zwarigheden zich ook mogten opdoen, ook in het vervolg zou worden aangekweekt.

De eerste minister, lord *Melbourne*, deed hulde aan het karakter van den Russischen Souverein, en vond in de tegenwoordige wisseling van gevoelens een bewijs te meer van de zekerheid, dat de vrede zou behouden worden tusschen twee volken, die bestemd zijn om in goede verstandhouding te leven, hoedanig de algemeene beschaving en het het welzijn aller Staten te krachtigste moet bevorderen; terwijl de verbreking der verstandhouding de rampzaligste gevolgen zou na zich slepen.

De graaf *Pozzo di Borgo* vatte daarop nogmaals het woord op, om de meest vriendschappelijke en vredelievende verzekeringen te geven.

De hertog *van Wellington*, die den rang van veldmaarschalk van Rusland bekleedt, droeg het onthaal, ook in Engeland aan den jeugdigen Grootvorst geboden, voor, zeker als eene hulde aan zijne edelaardigheid, maar ook als een bewijs van achting, hetwelk men in hem aan zijnen Vader, zijn gansch geslacht en zijn vaderland toebragt.

De voorzitter der vergadering, de heer *Astell*, directeur der vereeniging, bragt ook een' heildronk aan Prins *Willem Hendrik* der Nederlanden, » zoon van een' der oudste en meest getrouwe bondgenooten van Engeland." Zulks werd met de levendigste toejuichingen begroet, en de Prins, bedankende, zeide, dat hij altijd voor de Britsche Natie hooge achting had gevoed; en dat, mogt het hem te beurt vallen, iets tot nut van beide landen te kunnen doen, hij daartoe ten uiterste zou bereidvaardig zijn. Hij dankte voor de hem bewezene eer, en stelde een' dronk in op de innige overeenstemming tusschen Groot-Brittanje en Nederland." Dezelve werd mede zeer toegejuicht.

Dingsdag den 22sten werd de Russische Grootvorst te Oxford verwacht, waar de universiteit hem, naar men vernam, den graad van doctor in het burgerlijk regt, bij diploma, zou aanbieden, en hij op een prachtig feestmaal zou worden onthaald. Te Londen had de hertog *van Wellington* in de London-club het voorstel gedaan, om den Grootvorst tot lid van dezelve te benoemen, welk voorstel dadelijk aangenomen was. Naar men wilde, zou de Grootvorst aanstaanden Dingsdag andermaal een bezoek op Windsor afleggen en na de harddraverij van Ascot te hebben bijgewoond, den 30sten dezer Londen verlaten.

— Men heeft berigten uit Jamaika, tot den 27sten Maart, die steeds ongunstig luiden. Er had zich een aantal staatkundige vereenigingen op dat eiland gevormd, welke de gisting onder de gemoederen meer en meer aanwakkerde.

— Den 21sten stonden te Londen de 3 pCt. gecons. 93¼; Ned. de 2½ pCt. 56 drie achtste; dito 5 pCt. 103; Portugal 3 pCt. 21⅝; Spanje Ardoins 19¼.

*** Tot onze innige droefheid overleed op heden onzen waarde Vader, de HoogEdele Gestrenge Heer C. FRISSART, Majoor en Plaats-Majoor der 1ste Klasse alhier, in den ouderdom van ruim 69 Jaren, diep betreurd wordende door zijne Kinderen.

Mede uit naam mijner Zusters,

A. A. FRISSART,

Ridder der Militaire Willems-Orde en Kapitein bij het Oost-Indie Leger.

BREDA,
den 24. Mei 1839.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.